

## HEVOSKASVATUKSEN JA HEVOSURHEILUN EDISTÄMISEEN TARKOITETTUIJEN VALTIONAVUSTUSTEN MYÖNTÄMINEN V. 2024

### 1. MAA-JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN TOIMIVALTA JA AVUSTUSSÄÄNNÖKSET

Veikkaus Oy:n tuotolla rahoitetuille toiminnoille otetaan käyttöön uusi rahoitusmalli, jossa toimintoja rahoitetaan vuoden 2024 alusta lukien menokehyyksen sisältä yleiskatteellisista budjettivaroista. Arpajaislaissa säädetyistä Veikkaus Oy:n tuoton yksilöidyistä käyttö-tarkoituksista ja rahoituksen jakautumisesta eri käyttökohteisiin luovutaan uuden rahoitusmallin johdosta. Veikkaus Oy:n tuotto otetaan jatkossa yleiskatteellisena valtion talousarvioon käytettäväksi talousarvion mukaisiin menoihin. Säännökset Veikkaus Oy:n tuoton käyttötarkoituksesta, tuoton ottamisesta talousarvioon ja tilittämisestä on muutettu uutta rahoitusmallia vastaaviksi.

Uudessa hevoskasvatuksen ja hevosurheilun edistämiseen myönnettävistä avustuksista annetussa laissa (331/2023) säädetään tarkoitukseen myönnettävän avustuksen rahoituksesta, avustuksensaajatahoista sekä siitä, mihin tarkoituksiin avustusta voidaan myöntää. Lisäksi lakiin sisältyy säännökset sekä valtionavustuslain että valtiontukisääntöjen soveltamisesta myönnettäviin avustuksiin. Edellä mainitun lain ohella valtionavustusten käyttöä ja menettelyä ohjaa valtionavustuslaki (688/2019) sekä hevoskasvatuksen ja hevosurheilun edistämiseen myönnettävistä avustuksista annettu valtioneuvoston asetus (976/2023) ja maa- ja metsätalousministeriön työjärjestyksestä annettu maa- ja metsätalousministeriön asetus (835/2022).

### 2. HAKEMUSKÄSITTELY JA EHDOTUS AVUSTUSTEN JAKSI VUONNA 2024

#### 2.1. Yleistä

Kuten edellä on todettu, avustusten valmistelussa noudatetaan lakia hevoskasvatuksen ja hevosurheilun edistämiseen myönnettävistä avustuksista, valtionavustuslakia sekä näihin tarkoituksiin säädettyä valtioneuvoston asetusta.

Vuoden 2024 valtion talousarvion maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan momentilla 30.10.54. (Hevostalouden edistäminen) on osoitettu yhteensä 39,192 milj. euroa käytettäväksi hevoskasvatuksen ja -urheilun edistämiseen.

Hevoskasvatuksen ja hevosurheilun edistämiseen myönnettävistä avustuksista annetun lain mukaan valtion talousarviossa tämän lain mukaisiin tarkoituksiin osoitetusta määrärahasta osoitetaan vähintään 95 prosenttia raviurheilu- ja hevoskasvatustoimintaan. Lain mukaan maa- ja metsätalousministeriö toimii valtionavustuslaissa tarkoitettuna valtionapuviranomaisena.

Hevostalouden toimintaedellytysten turvaamiseksi tärkeimpiä tukitoimia ovat olleet raviratojen ja alan kehitystoiminnan tukeminen sekä valtakunnallisen kilpailutarjonnan että riittävän palkintotason turvaamiseksi ja hevoskasvattajille ja -omistajille suunnattava kasvatustuki.

Maa- ja metsätalousministeriö esittää, että valtion talousarviossa hevostalouden edistämiseen tarkoitetuista varoista käytettäisiin liitteiden mukaisesti keskus- ja maakuntaraviratojen palkintotukeen arviolta 21,283 milj. euroa ja toimintatukeen 9,963 milj. euroa. Keskus- ja maakuntaraviradoille myönnettävä toimintatuki vuodelle 2024 olisi yhteensä 0,451 milj. euroa vähemmän kuin vuonna 2023 myönnetty määrä (10,414 milj. euroa) ja palkintotuki vuodelle 2024 olisi yhteensä 0,355 milj. euroa enemmän kuin vuonna 2023 myönnetty määrä (20,928 milj. euroa). Avustuskohteet on katsottu tarkoituksenmukaiseksi tuoda raha-asiainvaliokunnan käsittelyyn, kohteiden yhteissumman ylittäessä 10 milj. euroa. Loppuosa tuotoista käytettäisiin muistion 3.3 kohdan mukaisesti.

Vuonna 2022 työnsä päätökseen saaneen vastuullista ja elinvoimaista raviurheilua ja hevoskasvatusta Suomessa käsitelleen, MMM:n asettaman työryhmän mukaan ravikilpailutoiminnan mitoitus tulisi saattaa paremmin vastaamaan hevosmäärää. Kilpailevien hevosten määrä Suomessa on laskenut viime vuosina. Työryhmän esityksen mukaan ravipäiviä tulisi vähentää hallitusti. Johtopäätöstä tukee myös avustustoiminnan tuloksellisuuden seuranta, mm. startanneiden hevosten määrän kehityksestä. Lisäksi työryhmä piti tärkeänä ammattimaisen raviurheilun edellytysten varmistamista, muun ohella kilpailutoimintaa profiloimalla, jolloin kilpailutarjonnassa ja kilpailujen palkintotasossa otetaan paremmin huomioon raviurheilutoiminta sen eri tasoilla. Sekä ravipäivien määrän väheneminen, että edellä mainitut kilpailutoiminnan profilointitarpeet on otettu huomioon keskus- ja maakuntaraviratojen toiminta- ja palkintotuen hakemuksissa sekä avustusten myöntöperusteissa.

### 3. AVUSTUSPERIAATTEET

#### 3.1. Toimintatuki

Keskus- ja maakuntaradat ylläpitävät ravikilpailutoimintaan tarkoitettuja kiinteistöjä, joiden avulla tarjotaan kilpailu- ja harrastusmahdollisuuksia raviurheilun aktiiveille kattavasti koko Suomessa. Samalla radat muodostavat kilpailutoiminnalla pelikohteita Veikkaus Oy:n ravipeleihin. Ravikilpailutoiminnan järjestämisen avustaminen toteutettaisiin keskus- ja maakuntaradoille toimintatuen avulla, joka maksettaisiin yleisavustuksena kuukausittain. Toimintatukea myönnettäessä otetaan huomioon maa- ja metsätalousministeriön hyväksymät tukikelpoiset kustannukset. Tukikelpoiset kustannukset on ilmoitettu toimintatuen hakuohjeissa. Näitä tukikelpoisia kustannuksia ovat ravikilpailujen järjestämiskulut, henkilöstökulut, kiinteistöjen, kaviouran ja harjoitusalueiden vuokrat, ylläpito- ja kunnossapitokulut sekä toimisto- ja hallintokulut.

Toimintatuen osalta noudatetaan valtionavustuslain (688/2001) 6 §:ssä mainittua periaatetta, jonka mukaan valtionavustus ei saa kattaa valtionavustuksen kohteena olevasta toiminnasta tai hankkeesta aiheutuvien kokonaiskustannusten täyttä määrää, jollei valtionavustuksen myöntämisen tavoitteiden saavuttamiseksi välttämättömistä ja perustelluista syistä muuta johdu.

#### 3.2. Palkintotuki

Suomessa on yhteensä 43 ravirataa. Niistä keskusravirata Vermolla ja 18 maakuntaradalla harjoitetaan ravikilpailutoimintaa ympärivuotisesti tai lähes ympärivuotisesti. Muut ovat luonteeltaan ns. kesäratoja, joilla on tyypillisesti vain muutama kilpailupäivä kesän aikana.

Ravikilpailuissa maksettavat palkinnot ovat hevostalouden merkittävin rahoituslähde. Riittävä palkintotaso kannustaa hevosenomistajia pitkäjänteiseen kasvatukseen, valmennukseen ja kilpailutoimintaan ja luo omalta osaltaan edellytyksiä tarvittaviin investointeihin ja kannattavaan elinkeinotoimintaan. Keskus- ja maakuntaraviradoille maksettava palkintotuki muodostaa osan raviradan ravikilpailutoimintaan tarkoitetuista palkintovaroista. Palkintotuki myönnettäisiin em. raviradoille käytettäväksi täysimääräisesti ravikilpailuissa maksettaviin palkintoihin. Palkintotuen määräytyminen perustuu raviratojen hakemuksiin sekä ratojen ja keskusjärjestön yhteistyössä laatimaan, koko vuotta käsittävään ravikilpailukalenteriin sarjoineen ja palkintoineen. Näiden palkintosuoritteiden pohjalta on koostettu vuoden 2024 palkintotukiesitys, liitteessä 2.

### 3.3. Muut avustuskohteet

Edellä mainitun 39,192 miljoonan euron ja tässä muistiossa esitettyjen toiminta- ja palkintotuen yhteissumman erotus muodostuu myöhemmin vuoden 2024 kuluessa päätettävistä pienemmistä avustuksista: mm. hevoskasvatuksen tuesta, kesäratojen tuista, Suomen Ratsastajaliitolle ja Suomen Hippos ry:lle myönnettävistä tuista, joista yhdenkään yksittäisen kohteen tuen ei arvioida ylittävän 4 miljoonaa euroa.

## 4. AVUSTUSEHDOTUS VUODELLE 2024 KOHTEITTAIN

### 4.1. Toimintatuki

Avustuksina ehdotetaan jaettavaksi arviolta yhteensä 9,963 miljoonaa euroa keskus- ja maakuntaradoille, liitteessä 1 esitetyllä tavalla. Yleisavustus myönnettäisiin kuukausierinä, koska ravikilpailutoiminnan kustannuksia muodostuu ympäri vuoden, kun raviratoja ja niiden rakennuksia ja alueita pidetään kunnossa ja kilpailutapahtumia järjestetään.

### 4.2. Palkintotuki

Palkintotuki, yhteensä enintään 21,283 milj. euroa ehdotetaan jaettavaksi liitteessä 2 esitetyllä tavalla. Palkintotuki maksettaisiin radoille kuukausierinä kilpailutoiminnan ja sitä vastaavan tarpeen mukaisesti.

## 5. KOMISSION VALTIONTUKIPÄÄTÖS

Euroopan komissio on 3.1.2017 hyväksynyt SA.46556 (2016/N) -valtiontuen hevoskasvatuksen ja hevosurheilun edistämiseen siten kuin siitä säädetään arpajaislain muutoksen ja valtionavustuslain nojalla. Tämän päätöksen mukaisesti tukea ei myönnetä vaikeuksissa olevalle yritykselle. Vaikeuksissa olevalla yrityksellä tarkoitetaan tiettyjen tukimuotojen toteamisesta sisämarkkinoille soveltuviksi perussopimuksen 107 ja 108 artiklan mukaisesti annetussa komission asetuksessa (EU) N:o 651/2014 2 artiklan 18 kohdassa ja komission suuntaviivoissa valtiontuesta rahoitusalan ulkopuolisten vaikeuksissa olevien yritysten pelastamiseen ja rakenneuudistukseen annetuissa Euroopan komission suuntaviivoissa 2014/C 249/01 tarkoitettua vaikeuksissa olevaa yritystä.

Tukea ei myöskään myönnetä eikä myönnettyä tukea makseta, jos tuen hakija ei ole noudattanut eräiden valtion tukea koskevien Euroopan unionin säännösten soveltamisesta annetun lain (300/2001) 1 §:ssä tarkoitettua tuen takaisinperintäpäätöstä tai Euroopan unionin maaseutu-, rakenne- ja investointirahastojen tuen takaisinperintäpäätöstä.

Tuen myöntämistä koskee myös avoimuusvelvoite: Kaikista 1.7.2016 alkaen myönnettyistä yli 500 000 euron yksittäisistä valtiontuesta julkaistaan vakiomuotoiset tiedot. Tukia koskevat tiedot viedään Euroopan komission jäsenvaltioita varten ylläpitämään tietojärjestelmään, josta tiedot julkaistaan komission ylläpitämällä avoimuusverkkosivulla jäsenvaltiokohtaisesti. Julkaisuvelvoite koskee kaikkia em. rajan ylittäviä komission päätökseen SA.46556 (2016/N) perustuvia tukiohjelmia ja tukia. Lisäksi komission päätöksessä asetetaan reunaehtoja mm. tuen ylikompensaation estämiseksi ja oman varainhankinnan huomioimiseksi, jotka on otettu huomioon tässä avustusesityksessä.

Vuoden 2024 alusta voimaan tulevien säädösmuutosten johdosta tehdyn valtiontuki-ilmoituksen pohjalta Euroopan komissio on 28.7.2023 päättänyt keskus- ja maakuntaraviradoille tarkoitetun tukiohjelman jatkamisesta vuoden 2028 loppuun saakka (Valtiontuki SA.107613, 2023/N).

LIITE 1: Vuoden 2024 toimintatuki keskus- ja maakuntaraviradoille

Toimintatuen arvioidaan jakautuvan vuodelle 2024 seuraavasti (euroa):

|                                         |           |
|-----------------------------------------|-----------|
| Etelä-Pohjanmaan Hevosjalostusliitto ry | 611 223   |
| Forssan Seudun Hippos ry                | 369 010   |
| Joensuun Ravirata Oy                    | 388 655   |
| Kainuun Ravirata Oy                     | 117 120   |
| Kaustisen Seudun Raviseura ry           | 347 705   |
| Keski-Suomen Ravirata Oy                | 737 453   |
| Kuopion Ravirata Oy                     | 551 041   |
| Lahden Hevosystäväinseura ry            | 694 938   |
| Lappeenrannan Ravirata Oy               | 315 781   |
| Länsi-Lapin Hevosystävät ry             | 171 622   |
| Mikkelin Ravirata Oy                    | 361 976   |
| Pohjanmaan Ravi ry                      | 208 668   |
| Pohjolan Hevosystävät ry                | 595 448   |
| Porin Ravit Oy                          | 480 120   |
| Rovaniemen Ravirata Oy                  | 245 831   |
| Tampereen Ravirata Oy                   | 913 187   |
| Turun Hippos ry                         | 572 171   |
| Valkealan Hevosystäväinseura ry         | 548 807   |
| Vermön Ravirata Oy                      | 1 732 477 |
| yhteensä                                | 9 963 233 |

LIITE 2: Vuoden 2024 palkintotuki keskus- ja maakuntaraviradoille

**Palkintotuki on tarkoitettu käytettäväksi täysimääräisesti ravikilpailuissa maksettaviin palkintoihin.**

Palkintotuen arvioidaan jakautuvan vuodelle 2024 seuraavasti:

| Ravirata     | yht. euroa, enintään |
|--------------|----------------------|
| Forssa       | 709 170              |
| Helsinki     | 4 049 850            |
| Joensuu      | 659 300              |
| Jyväskylä    | 1 800 630            |
| Kajaani      | 271 720              |
| Kaustinen    | 743 165              |
| Kouvola      | 1 244 190            |
| Kuopio       | 1 081 897            |
| Lahti        | 1 614 241            |
| Lappeenranta | 643 296              |
| Mikkeli      | 1 005 400            |
| Oulu         | 1 130 980            |
| Pori         | 743 948              |
| Rovaniemi    | 451 420              |
| Seinäjoki    | 1 405 100            |
| Tampere      | 1 855 790            |
| Tornio       | 288 740              |
| Turku        | 1 209 840            |
| Ylivieska    | 373 860              |
| yhteensä     | 21 282 537           |